

Pojďte surfovat anonymně

Přihlašte se k internetu bez poskytování jakýchkoliv údajů o své osobě

VOJTĚCH BEDNÁŘ

Poklidné vody českého internetu rozvířila v posledních měsících netradiční nabídka prezentovaná portálem iDNES a propagovaná doménou s příznačným názvem www.lolityky.org. Pojďte surfovat naprosto anonymně, bez poskytování jakýchkoliv údajů o své osobě. Jak je to doopravdy a jak to funguje? Proč něco takového vzniklo? Pokud vás zajímají odpovědi na všechny tyto otázky, čtěte dál.

Český dial-up internet „*zadarmo*“ funguje již drahnou dobou. Jeho princip je jednoduchý. Uživatel se zaregistruje u některého z ISP, obdrží přihlašovací údaje a konfiguraci svého připojení, často jen telefonní číslo a může se připojit. Peníze, které za čas strávený on-line odvádí Českému Telecomu, se dále dělí mezi tohoto provozovatele a poskytovatele připojení, kterého si vybral. Princip, ač často napadán odborníky i manažery přezřel snahu o nové zavádění samostatných poplatků a funguje dodnes.

Na trhu je těsno

Jednotliví poskytovatelé připojení vzhledem ke stanoveným tarifům za speciální čísla k přístupu nemají, čím by přesvědčili zákazníka, že právě ten jejich dial-up „*zadarmo*“ je lepší než všechny ostatní. Některé společnosti prosluly bonusovým programem. Za určitý počet prosurfovaných minut můžete získat lákavé ceny, nebo například bezplatné zaslání reklamou nezatížených esemesek do sítě všech mobilních operátorů. To je ale málo. Mnoho uživatelů nepoužívá služby jen jediného ISP, ale má vytvořeno více účtů, mezi nimiž si vybírá podle chuti, času, nálady, vlastně bez ekonomického efektu. A tak se konkurenční boj posunul někam jinam.

Přihlášením se ke službě bezplatného dial-upu zákazník provádí několik aktů. Především, souhlasí s podmínkami poskytovatele těchto služeb.

Kromě toho prakticky uzavírá smlouvu mezi sebou a jím, říká se tomu konkludentní akt. Na základě této smlouvy je mu poskytováno připojení, a ISP získává provize za provolané minuty a může tak financovat jednak samotnou službu, jednak vytvořit svůj zisk.

Uživatel je v průběhu registrace vyzván k vyplnění mnoha různých osobních údajů. Obvykle se požaduje jméno, skutečná adresa, telefonní číslo. Vzhledem k povaze samotné služby a především proto, že prakticky nemůže nastat situace, v níž by uživatel poskytovateli něco dlužil (faktury za te-

lefon platí Telecomu), jsou tyto údaje nepotřebné. ISP je správce osobních údajů, které od uživatele získal, a pokud nemá ve svých obchodních podmínkách zakotvenou klauzuli o jejich využití, nejsou mu prakticky na nic. I tak ovšem mohou sloužit maximálně pro cílení e-mailových reklamních kampaní. Údaje typu jméno, adresa se navíc žádným způsobem neověřují, takže i když do registračního formuláře zadám cokoli, nikdo mne za vadnou informaci nemůže nikde popotahovat, protože nemá možnost jak zjistit, že je nesprávná. Pokud tedy opomineme možnost zaslání dáreků a bonusových výher na adresu uvedenou v registraci, je celý registrační proces prakticky jen hezkou, avšak zbytečnou fasádou formálnosti.

Jdeme na to anonymně!

A právě toho si někdo dříve nebo později musel všimnout. Což takhle registrační proces omezit, nebo úplně odbourat? Kromě uschování osobních údajů (to jsou ty, které jednoznačně identifikují člověka) s sebou nese ještě jeden nedostatek. Každému uživateli je generováno jeho vlastní přístupové jméno a heslo. To si jednak musí někde zapsat a nezapomenout (hesla jsou u některých poskytovatelů v implicitní podobě komplikovaná), jednak se pro jeho ověření při každém přihlášení musí nasadit technické prostředky ISP. Přitom technicky vzato stačí vytvořit jediný účet s trvalým jménem a heslem, povolit vícenásobné přihlášení stejného uživatele, a je po problému. Všichni mají identické, jednoduché jméno a heslo, registrace odpadá a služba běží. ISP si ušetří technické prostředky, starosti a námahy, uživatel má klid. A kromě toho všeho, anonymní přístup je vynikající marketingový tah.

Bojím se vyrazení

Mnoho z těch uživatelů, kteří se registrují nebo registrovali do klasických služeb vytáčeného přístupu, zadalo nepravé osobní údaje z jediného důvodu. Jejich práce s internetem spočívá z určité (velké) části ve stahování nelegálních souborů MP3, prohlížení serverů obsahujících warez, cracky a také pornografický materiál. Tito uživatelé se obávají, že by mohli být sledováni, hledáni a pochopitelně nalezeni. Nakolik jsou v našem prostředí tyto obavy oprávněné či nikoliv, by bylo předmětem jiné diskuse, v důsledku je ovšem skutečnost taková, že přinejmenším část údajů poskytnutých v registračních formulářích ISP je nepravdivá.

Nabídka naprosto anonymního internetu musí znít velice hezky. Nic nikam nevyplňujete, tady si opište jednotné přihlašovací jméno a heslo, zadejte telefonní číslo a jste on-line. Za stejné peníze, kolik by vás totéž stálo u ukrutného poskytovatele, požadujícího váš věk a průměrný měsíční příjem. Pokud je navíc takováto nabídka doprovázena prezentací uloženou pod více než výmluvným názvem lolityky.org (pro nezasvěcené, tento název se běžně používá u serverů s pornografickým obsahem zaměřených na nedospělá děvčata), musí se uživatelé s větší či menší obavou

Jak zlepšit svou „anonymitu“?

K důslednému zabezpečení počítače určitě potřebujete:

- Antivirový systém
- Osobní firewall
- Odstraňovač spywaru (Ad Aware, Spybot)
- Omezit přijímání cookies
- Omezit instalaci aktivních komponent
- Záplatovat operační systém
- Omezit vyplňování svých údajů do webových aplikací

Slovníček

Lolityka – Označení pro servery s pornografickým obsahem – velmi mladá děvčata

Dial-up – Vytáčené připojení k internetu prostřednictvím modemu. Je považováno za zastaralé, přesto se používá v masovém měřítku

Internet zdarma – Obchodní model, kdy jsou peníze, které uživatel zaplatí v rámci dial-upu za provolané minuty, děleny mezi telekomunikačního operátora (většinou ČTc) a poskytovatele připojení ISP

ISP – Internet Service Provider – Firma poskytující přístup k síti, v případě dial-upu přes své přípojné body (POPy)

Osobní firewall – Základní bezpečnostní opatření, zabraňující neautorizovaným přístupům ke klientskému počítači ze sítě. Firewally jsou buďto přímo v operačním systému (Windows XP), nebo je lze stáhnout z webu (www.kerio.cz, www.zonealarm.com)

o své soukromí jenom hrnout, většinou migrací od jiných poskytovatelů, protože český trh s vytáčeným připojením je v podstatě zaplněn a poptávka nových uživatelů vyčerpána.

Jste vypátratelní?

Skutečnost je, jak už tak tomu často bývá, naprosto odlišná od slibované teorie. Uživatelské jméno a údaje poskytnuté v rámci registrace by byly sice tím prvním, co by kdokoliv pádící se po identitě uživatele hledal, nicméně také tím prvním, co by pro nízkou validitu zahodil. Každý počítač je po připojení k internetu přifázen k uzlu, který volá, dostane dynamickou IP adresu. V počítači jsou uloženy soubory cookies jednotlivých serverů. Navíc, PC které není chráněno alespoň primitivním osobním firewallem, představuje otevřená vrata, jimiž lze nahlížet, zkoumat, ale také intenzivně

▲ Pokud se nám nechce Mozillu louskat v angličtině, navštivte stránku czilla.cz, která je celá v češtině.

▲ Na portálu iDNES se můžete k internetu přihlásit bez udávání jakýchkoliv osobních údajů.

▲ Mozilla Firebird je počátkem nové generace webových prohlížečů Mozilla.

▲ V alternativním webovém prohlížeči je obsaženo mnoho funkcí, které ve standardním nenajdete.

Zajímavé odkazy

www.lolityky.org – Prezentace, pod kterou je nabízen anonymní internet iDNESu

www.opera.com – Docela dobrý nápad je použít jiný webový prohlížeč, než se dnes běžně používá

www.czilla.cz – Na této adrese naleznete českou verzi prohlížeče Mozilla.

www.mozilla.org/products/firebird – Firebird je odlehčená a rychlejší verze Mozilly.

ně sledovat. Poměrně snadno si lze i teoreticky anonymní počítač označit tak, že jej lze vystopovat i při změně IP, přihlášení k jinému operátorovi, jinou metodou než dial-upem, lhostejno zda uživatel zadal nebo nezadal nějaké údaje. S trochou snahy tak lze učinit i pokud je počítač chráněn, navíc některá bezpečnostní opatření obsahují sama o sobě zadní vrátka. Výsledek je tedy jednoduchý. Takzvaný anonymní internet poskytuje ve skutečnosti pouze a právě tolik anonymity, kolik jakýkoliv jiný internet zdarma. Jeho jedinou výhodou je, že odpadá nutnost pamatovat si unikátní přihlašovací údaje. Nevýhodou pak, že ze samotné podstaty této služby odpadají jakékoliv naděje uživatele na ony bonusové služby, bezplatné textovky nebo dárky za prosurfovaný čas.

Jak na to doopravdy anonymně?

Pokud skutečně bažíte po anonymní práci se sítí, anonymní internet vás nezachrání. Základem úspěchu je striktně nastavená bezpečnostní politika. Nenechat se sledovat, nepustit nikoho do svého počítače. Firewall, rezidentní antivirová aplikace a odstraňovač spywaru jsou základem bez-

pečnosti každého počítače, který je trvale nebo dočasně připojen k síti. K anonymitě pomůže vypnout nebo omezit přijímání souborů cookies, instalaci aktivních prvků webovými servery, pravidelné záplatování operačního systému a vyhýbání se podezřelému obsahu – tedy programům, které mohou obsahovat agenty systémů vzdálené správy, jako je třeba Back Orifice, trojské koně a podobné škodlivé kódy. Dobrým nápadem je také v takovém případě začít používat jiný webový prohlížeč, než je klasický Internet Explorer, ideálními jsou třeba Opera (www.opera.com), Mozilla (www.czilla.cz) nebo její odlehčená a rychlejší verze Firebird (www.mozilla.org/products/firebird/).

Samozřejmostí pro zachování anonymity v síti je dávat si pozor na to, co a kam vyplňujete, zda po vás formuláře webových aplikací nežádají příliš mnoho osobních údajů, zda je poskytujete opravdu účelně, zda správci těchto aplikací uvádějí, jak budou získané informace využívat, a jestli je mohou poskytovat třetím stranám.

Tolik uživatelské hledisko. Ti, kteří chtějí být na internetu z jakéhokoliv důvodu skutečně utajeni, nepracují z domova, ale z různých počítačů umístěných v různých sítích, přičemž nepoužívají služby, které by je mohly jednoznačně identifikovat. Existují také možnosti využití anonymních proxyserverů – uživatel je pak vysledovatelný pouze k tomuto serveru, ale již ne za něj, dále maskování vlastní IP adresy a další cesty. Uvedeného principu využívá například jinak poněkud kontroverzní výměnná síť Earth Station 5, nicméně ani on není úplně dokonalý.

Doby, kdy byl v internetu anonymní prakticky kdokoliv, pomalu končí. Skutečná anonymita, tedy ne pouze uživatelské minimální bezpečí, stojí snahu a prostředky. Je třeba si uvědomit, že se nikdy nerozkryvá na základě analýzy jednoho jevu nebo proměnné, ale vždy se zkoumá mnoho různých parametrů, jež samy o sobě nemusí znamenat nic, dohromady však vedou k jediné osobě. Tak to bohužel je, a není mnoho sil, které by na tomto stavu mohly něco změnit.

4 0003/FEL □

Počítejte s námi...

Umíte si v němčině objednat přesně to, na co máte chuť?

Víte, co znamená „mfg“? a) mit fünf Gästen, b) mit feiner Gurke, c) mit freundlichen Grüßen?

Sitzen Sie oft im Kaffee? Kann man Cafe trinken? Wie ist es?

Další zajímavosti, o kterých si myslíte, že je víte nebo nevíte, najdete v produktech LANGMaster Learning Anywhere.

2499,-

Unikátní kolekce pro výuku cizích jazyků pro všechny věkové kategorie a jazykové úrovně

LANG Master Němčina

TANGRAM - kurzy a slovník

Objednávky a informace:
 LANGMaster International, s.r.o., Branická 107, 147 00 Praha 4
 tel: 244 460 607, 800 22 1111, fax: 244 463 411, sales@langmaster.cz
www.langmaster.cz

BRÁNA VĚDĚNÍ
www.branavedeni.cz